کرونا ما را در دو جبهه به صف کرده است

آنها که درد می‌کشند و آنهایی که می‌نالند

محمد مطلق
دبیر گروه گزارش

ظاهراً از این به بعد نمی‌توان در پژوهش‌های اجتماعی و مطالعات فرهنگ عمومی این قشر را نادیده گرفت؛ کرونا به ما یاد داد نتیجه هر پژوهشی در این حوزه، بدون در نظر گرفتن چنین جمعیت بزرگی و نادیده انگاشتن رفتار و گفتار و ادبیات آن مخدوش است. کدام قشر؟ قشر ناله. گاهی جامعه شناسان با احتیاط از اهالی ناله، به عنوان بخش نازپرورده طبقه متوسط شهری و گاهی به عنوان متولدین اقتصاد رانتی و اقتصاد نفتی یاد می‌کنند اما حالا استاد کرونا ذره‌بین دیگری هم از جنس فرهنگ به دست ما داده است تا دقیق‌تر شویم و این بار ناله را از نمایی نزدیک‌تر ببینیم.

این ناله‌ها را حتماً شما هم شنیده‌اید: «اه کی تموم می‌شه این کرونا دیگه خسته شدم. وای زندگی ما کم سختی داشت کرونا هم از راه رسید. امسال حسرت یه سفر روی دلم موند. اه چه وضعیه نه کافه‌ای، نه سینمایی، مرده شور ببره این زندگی رو...» حالا رفتار ناله را هم ببینید و خوب بررسی کنید.

ناله، تجربه زیسته اندکی دارد چون آنقدر مشغول خود است که پیرامونش را نمی‌بیند اما از درون هم غنی نمی‌شود چون انبوه سرگرمی‌ها او را از خود می‌راند و فراری می‌دهد. نتیجه این چرخه باطل رؤیابافی است و ناله‌هایی که یکسره از پی هم می‌آیند؛ اگر شد خانه‌ای در ترکیه، اگر نشد سفری آنچنانی و باز ناله و ناله؛ ناله از همسایه، جامعه، دولت، خانواده، آینده، امکانات، شهرداری، کرونا و...

فارس باقری، کارشناس مسائل فرهنگی و استاد ادبیات نمایشی دانشگاه تهران با اشاره به فقر تجربه زیسته و آنهایی که مفهوم فراغت و تفکر و همین طور جوانی را بخوبی درک نکرده‌اند، می‌گوید: «کرونا نسبت ما را با زمان تغییر داده است؛ از کارهای روزمره‌ای مانند خواب و خوراک گرفته تا روابط انسانی و همین طور رابطه خودمان. کرونا تصور ما را از زمان به شکلی درونی‌تر ویران کرده و چیز تازه‌ای برساخته است. تأمل کردن با زمان، نسبتی عمیق دارد و ما که در زندگی روزانه همواره مقداری زمان می‌دزدیدیم تا بتوانیم بر تأملات‌مان عمیق‌تر شویم، حالا کرونا ما را به درون موقعیت خود تفکر پرتاب کرده است. موقعیتی تازه که گویی پیش از این همواره در اختیار «دیگران» بود. ولی آیا این فراغت برای همه تأمل برانگیز است؟ خیال نمی‌کنم. چنین موقعیتی نمی‌تواند برای بخشی از جامعه که هرگز تجربه‌ای از مفهوم فراغت ندارد و در فقر تجربه زیسته، زندگی کرده و مفهوم جوانی را درنیافته است، معنایی ندارد. چنین موقعیتی برای آنان ویرانگر است.»

ویرانگر، یعنی موقعیتی سرشار از ناله و ناکامی، موقعیتی پر از حسرت و اندوه، موقعیتی که به هرطرف چنگ می‌زنی تا از خود خلاص شوی و نمی‌توانی؛ سرگرمی‌ها محدود شده و نشاط از بین رفته است و این برای خیلی‌ها یعنی ناکامی محض.

شاید بگویید اندیشیدن کار همه نیست و قرار هم نیست یکسره با فراغت کرونا همه را وادار به تفکر کنیم چنانچه کرونا برای بسیاری سوغاتی جز فقر یا مرگ ندارد. باقری در این باره می‌گوید: «کرونا هر روز راهش را در زندگی ما گسترده‌تر می‌کند و همزمان کارخانه‌های بهداشتی زیادی توسعه پیدا می‌کنند. کرونا انسان‌های بی پناه و بی کس و بی‌خانمان را از میان برمی‌دارد و سرمایه داران سودهای‌شان را از کف خیابان همین فقرا پارو می‌کنند. میان کرونا و سرمایه‌داری و نوکیسگی و فرصت طلبی نسبتی هست. کرونا فرصت به کسی نمی‌دهد چنان که منفعت طلبان و سرمایه داران و نوکیسه‌های اقتصادی چنین فرصتی را از دست نمی‌دهند. فرصت طلبی و نوکیسگی و سرمایه داری، دو چهره بر روی یک تن واحدند.»

این نوشته درباره آنهایی است که فراغت دارند اما به جای اندیشیدن می‌نالند و ناله‌های‌شان هم خریدار دارد؛ نه آنقدر غرق در پولند که یکسره عطای تفکر را به لقایش ببخشند و نه آنقدر بی‌چیز که رؤیایی جز رهایی از گرسنگی نداشته باشند. آنها متوسط‌اند؛ متوسط‌هایی که موتور محرک هرجامعه‌ای می‌توانند باشند اما چه کنیم که گاهی نه تنها موتور محرک نیستند، بلکه چوب لای چرخ هم می‌شوند.

علی قائمی روانشناس اجتماعی با اشاره به هرم نیازهای آبراهام مزلو روانکاو انسانگرای آمریکایی می‌گوید: «کرونا این موقعیت رایگان را در اختیار بخش عمده‌ای از جمعیت جهان قرار داد که به رأس هرم مزلو یعنی مرحله خودشکوفایی نزدیکتر شوند. چون این مرحله به خلوت و تنهایی نیاز دارد. در قاعده این هرم برای برآوردن نیازهایی مثل خوردن، خوابیدن، احساس امنیت و نیاز به عشق و محبت و حتی در مرحله‌ای مثل احساس نیاز به احترام، همواره به وجود دیگران نیازمندیم. یعنی اگر دیگری نباشد، محبت یا امنیت مختل می‌شود. به هرحال انسان موجودی اجتماعی است و نیازهایش را در دل اجتماع برآورده می‌کند اما در رأس این هرم یعنی آخرین مرحله رشد و آخرین مرحله نیازهای انسانی، به احساس نیاز نسبت به خودشکوفایی می‌رسیم که هرکس باید به تنهایی و در خلوت با آن رو به رو شود مثل عرفای قدیم که در غار تنهایی فرو می‌رفتند.»

به گفته او نمی‌توان این مرحله را ارزش گذاری کرد چراکه رؤیاها و استعدادهای هرکس با دیگری متفاوت است اما آنچه ارزشمند است، رسیدن به این مرحله از هرم نیازهاست؛ جایی که خبری از ناله نیست. آیا این همه ناله، نشانی از ناپختگی ما نیست؟ مابی که توان رسیدن به مرحله خودشکوفایی را نداریم، از خلوت و تنهایی می‌گریزیم، با خود رو به رو نمی‌شویم و حالا دور از سرگرمی‌های همیشگی، چاره‌ای جز ناله نداریم؟

شاید تا اینجای کار هم به ما مربوط نباشد، اگر کسی می‌خواهد بنالد، بنالد لابد گوشی هم برای شنیدن پیدا خواهد کرد اما وقتی جمعیت ناله به حدی رسید که باید جایی در مطالعات اجتماعی برایش باز کرد، موضوع شکل دیگری پیدا خواهد کرد. کافی است سری به شبکه‌های اجتماعی بزنید یا در دورهمی‌های کوتاه و دست و پاشکسته این روزها به گپ و گفت‌ها دقت کنید؛ چند دقیقه بعد صدای ناله بلند خواهد شد: «خسته شدیم چه وضعیه آخه؟ می‌خواستیم بریم کیش نشد، از هرطرف می‌باره اه...»

باقری می‌گوید: «کرونا ما را با فقر تجربه روبه رو کرده است؛ فقر مواجهه با پدیده‌ای ناآشنا. ولی آیا کرونا پدیده‌ای ناآشناست؟ از قرن بیستم تا اوایل همین قرن بیست و یکم، چند اپیدمی بزرگ به وقوع پیوسته و ملت‌های جهان آن را تجربه کرده‌اند. پس چرا هنوز کودک وار با آن مواجه می‌شویم؟ تجربه فقیر یا فقر تجربه، ناشی از ناآشنایی است؟»

او به این پرسش خود هم پاسخ می‌دهد اما برای آنکه لحظه‌ای بیندیشید و خود به پاسخ برسید، آن را حذف می‌کنم. چرا گاهی نه از سر استیصال و درماندگی بلکه همچون کودکی بهانه‌گیر با پدیده‌ها مواجه می‌شویم و در نهایت در برابر کرونا یکسره احساس درماندگی می‌کنیم؟ آیا اگر این خصلت نه خصلت فردی که در هرجامعه‌ای پیدا می‌شود، بلکه خصلت بخش قابل ملاحظه‌ای از جامعه باشد، همچون کلافی به دست و پای همه نخواهد پیچید؟

قائمی می‌گوید: «پژوهش مستند و فراگیری در دست نداریم که براحتی بگوییم بخش قابل ملاحظه‌ای از مردم یا لااقل بخش قابل ملاحظه‌ای از طبقه متوسط شهری، از کرونا درس گرفته‌اند یا به عکس تنها بهانه جویی کرده‌اند اما قرائن و شواهد به ما می‌گویند اتفاقاً تأمل و تفکر ولو در حد چند پرسش ساده به امری عمومی تبدیل شده. حالا فقط نخبگان نیستند که می‌اندیشند، بلکه مردم کوچه و بازار هم دارند به مسائل پیرامون خودشان فکر می‌کنند. اما بهانه‌گیری هم کم نیست که مجموع اینها می‌تواند به نوعی ناامیدی در لایه‌های زیرین جامعه دامن بزند. مهم این نیست که ما در رسانه‌ها از امید بگوییم، امید و خوشبینی باید در دل جامعه بجوشد اما امید تنها حاصل امکانات مطلوب و زندگی آنچنانی نیست، انسان پخته یعنی کسی که در دل سختی و مشقت چراغ امید را روشن نگه می‌دارد و به زندگی‌اش معنا می‌بخشد. اگر جامعه از وجود چنین انسان‌هایی تهی شود دیگر چیزی برای از دست دادن ندارد چون پیشاپیش همه چیزش را از دست داده است.»

گاهی بهانه‌ها از سر بی دردی است چون درد اگر درد باشد، خود همان تفکر و خودشکوفایی و رهایی از کودکی است. کرونا بی برو برگرد، ما را در دو جبهه به صف کرده است؛ آنهایی که درد می‌کشند، آنهایی که می‌نالند.

> مهم این نیست که ما در رسانه‌ها از امید بگوییم، امید و خوشبینی باید در دل جامعه بجوشد اما امید تنها حاصل امکانات مطلوب و زندگی آنچنانی نیست، انسان پخته یعنی کسی که در دل سختی و مشقت چراغ امید را روشن نگه می‌دارد و به زندگی‌اش معنا می‌بخشد. اگر جامعه از وجود چنین انسان‌هایی تهی شود دیگر چیزی برای از دست دادن ندارد چون پیشاپیش همه چیزش را از دست داده است

ایرنا

جدول سودوکو ۳۳۸۵

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

آسان

۴						۷		۲
۵				۱	۳			
			۴	۷	۱		۸	۵
۶	۸		۹	۴				
		۲	۸		۱	۹		
۷	۱	۶		۸	۵	۴		
					۳	۱		۹
۲		۹						۷

متوسط

								۹
						۴	۱	
			۹	۵	۱	۴		
			۶		۷			۴
۹			۳					۸
۸			۵				۳	
			۷	۶		۲	۹	۵
					۳	۵	۲	
					۴			۱

سخت

۵			۴	۹	۲			
۸				۳				
				۷				
۱						۵		۷
			۱			۶		
							۲	
۲							۸	۳
							۷	
			۹				۳	۴
								۲

خیلی سخت

		۷		۳		۹		
				۸	۱		۴	۳
	۲			۵				
								۵
۲		۵		۷		۸		۱
۷								
				۹			۳	
۵	۱		۸	۶				
		۴		۲		۱		

حل جدول سودوکو شماره ۳۳۸۵

آسان								
۴	۸	۵	۷	۶	۱	۳	۹	۲
۹	۶	۳	۲	۵	۸	۱	۷	۴
۷	۱	۲	۹	۳	۴	۸	۶	۵
۶	۴	۸	۵	۱	۹	۷	۲	۳
۳	۵	۹	۶	۷	۲	۴	۱	۸
۱	۲	۷	۳	۸	۴	۵	۹	۶
۸	۹	۱	۴	۲	۳	۶	۵	۷
۵	۳	۶	۸	۹	۷	۲	۴	۱
۲	۷	۴	۱	۵	۶	۹	۸	۳

متوسط								
۹	۳	۶	۷	۴	۵	۱	۸	۲
۸	۴	۱	۳	۶	۲	۵	۷	۹
۵	۷	۲	۸	۹	۱	۴	۳	۶
۴	۱	۷	۶	۳	۹	۸	۲	۵
۶	۸	۵	۴	۲	۷	۹	۱	۳
۳	۹	۲	۵	۱	۸	۶	۴	۷
۱	۶	۹	۲	۷	۴	۳	۵	۸
۷	۵	۸	۹	۱۰	۳	۲	۶	۴
۲	۱۰	۴	۱	۸	۶	۷	۹	۵

سخت								
۵	۷	۱	۳	۸	۴	۹	۲	۶
۸	۳	۶	۲	۵	۹	۴	۱	۷
۴	۲	۹	۱	۷	۶	۵	۸	۳
۷	۶	۵	۸	۴	۳	۱	۹	۲
۱	۹	۴	۶	۲	۷	۳	۵	۸
۳	۸	۲	۵	۹	۱	۶	۷	۴
۹	۵	۸	۴	۱	۲	۷	۳	۶
۶	۴	۳	۷	۶	۸	۲	۱	۹
۲	۱	۷	۹	۳	۵	۸	۶	۴

خیلی سخت								
۶	۷	۱	۵	۳	۸	۹	۴	۲
۴	۹	۸	۲	۶	۷	۱	۳	۵
۳	۵	۲	۹	۱	۴	۸	۷	۶
۱	۳	۴	۸	۷	۶	۲	۵	۹
۸	۶	۵	۴	۹	۲	۷	۱	۳
۹	۲	۷	۱	۵	۳	۶	۸	۴
۵	۸	۹	۳	۲	۱	۴	۶	۷
۲	۴	۳	۶	۸	۵	۱۰	۹	۱
۷	۱	۶	۷	۴	۹	۳	۲	۸

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۷۳۵۰

جدول عادی

افقی:
۱- کسی را مسخره کردن- پهلو
۲- دزد، رباینده- فحوا و معنی- خدای هندی
۳- درخشندگی- نزدیکی در منزلت- خانه کنار دریا
۴- سیاستمدار- دسته و گروه- بمب مخفی
۵- نام ترکی- رد، نفی- سیاره ما
۶- متحیر- سیاره عطارد- عقیم- پرگویی زند
۷- میوه طبی!- بسیار بزرگ و مهیب- دسته ورده
۸- انفجار ابرها- دارای چشم کبود- بالاترین مقطع تحصیلی دانشگاهی در کشورمان
۹- یار کلنگ!- محبوب- اتاق قطار
۱۰- حرف دهان کجی- شاه شاهان مغولی- اندیشه، سگال- سیماور خسار
۱۱- مقابل «کلی»- مصیبت‌ها، گرفتاری‌ها- صحرای خشک
۱۲- سود حرام پول- پیشکش- پیچیدنی در داروخانه
۱۳- ظرفی در آشپزخانه- گریزان- مؤسس سلسله ایلخانیان
۱۴- محو کردن غم از دل- واحد پول «چین»- مخفف اندوه
۱۵- اولین شهید اسلام- بازیگر نقش جوانی «جواد جوادی» در سریال در حال پخش «بچه مهندس ۳»

عمودی:
۱- دربرگیرنده مغز و طناب نخاعی است
۲- دوازده ماه- مطمئناً توانایی است- فرودگاه نظامی «روسیه»
۳- ایوان وسیع جلوی طبقات- تقلب کننده- کسی که اطلاعات محرمانه را جمع‌آوری می‌کند
۴- وضعیت آب و هوایی هر ناحیه- پشه- ابریشم خام- بی‌ثمر
۵- باربر شهری- راهنمایی کردن
۶- نفس غنیمتی- قله- پیش‌نویس قانون
۷- کرانه- روشن و درخشنده- سازمان خواربار و کشاورزی جهانی
۸- غیر ایرانی- شهری توریستی در استان «فارس»- نام مردانه
۹- ژرف‌بینی- ناگهان- تنگه
۱۰- فیلم «مسعود اطیابی» (۱۳۹۸)- محل، موضع- پاسخ‌نومید کننده
۱۱- دوقلو- رشته لامپی
۱۲- Q- بله آلمانی- مخفف که او- پاکبازی در دوستی
۱۳- مقام- مخفف تاتار- اسم دخترانه به معنی نفس و پناه
۱۴- پاستای حلقه‌ای کوچک- کاما- تیره و تار
۱۵- نوعی روش معالجه در جلسات روانشناسی و مشاوره

۱۱- قوم چنگیزخان- حوزه نگاه- آب در لغت محلی
۱۲- هنر فرنگی- نام دیگر بیماری «مونونوکلئوز عفونی»- بی باک
۱۳- اجازه باستانی کار!- مروارید- هادی الکتریسیته
۱۴- رودخانه‌ای در «صربستان»- اهداف- ابریشم مصنوعی
۱۵- چاق- جلو آمدن کره چشم

عمودی:
۱- اثر «آناتول فرانس»
۲- ربودن- پاداش بهره‌وری- مرمر
۳- هدیه- تهیدست- پیشکار
۴- بالاپوش بلند- یک لحظه- پیشوای زرتشتی- ضمیر متصل مخاطب
۵- فروزش- رود اروپایی
۶- جبه- خواندنی‌های دانش‌آموز- تفنگ شکاری
۷- فارسی روزگار ما- ویراستار- اولین رهبر «کره شمالی»
۸- فالگیری- جد- دالان
۹- نام پرمحبت زنانه- مؤلف «تاریخ اجتماعی ایران»- از الفبای فارسی
۱۰- ایست و توقف- پادشاه کنونی این کشور عربی «ملک عبدالله دوم» است- بخار
۱۱- دختر پادشاه- والاواعلی
۱۲- یکی از قدیمی‌ترین شهرهای جهان واقع در «خوزستان»- از ضمایر شخصی پیوسته- رودی در «فرانسه»- هال
۱۳- پیامدها- ابرسفید- سؤال کننده
۱۴- رنگی مانند حنا- فیلمی به کارگردانی «حمید زرگرنژاد»- خواب
۱۵- اثری از «نیکوس کازانتزاکیس»

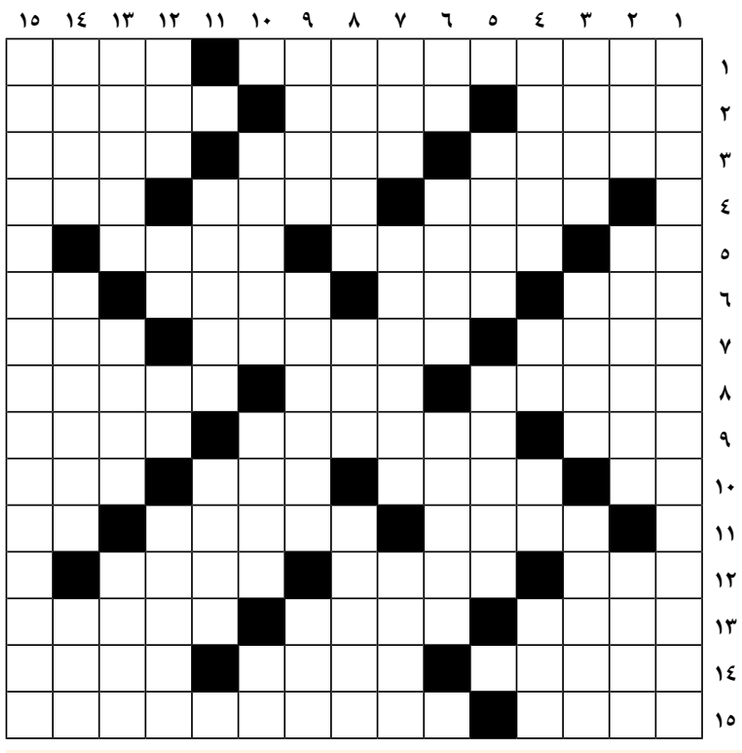

جدول ویژه

افقی:
۱- بیماری نادر و پیشرونده روماتیسمی- با «گفت» آید
۲- کروشه- شالی نفیس- زبان من در آوردی!
۳- شریفان- توانایی- بخت
۴- محبت- زبانی در برنامه‌نویسی- کشتی تفریحی
۵- دفاع فوتبال- موافق- از مرکبات
۶- مطیع- همنشین «تار»- فرآیند- اینجانب!
۷- عمق- پیوندگاه دوسلول عصبی- طریق
۸- مخترع «زیردریایی»- توانایی- فدیه
۹- رقص انگلیسی- همسر سابق ترامپ- سرباز بحری
۱۰- طریق کوتاه- یکی از دو فرشته شب اول قبر- ورودی خانه- پاک

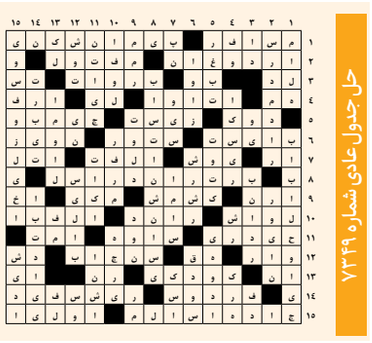

حل جدول عادی شماره ۷۳۴۹
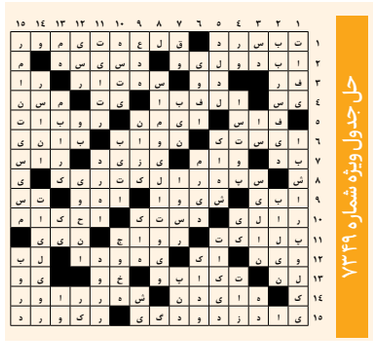
حل جدول ویژه شماره ۷۳۴۹